

Chợ Đồng Xuân Berlin: Vùng Xám Giữa Hợp Pháp và Bất Hợp Pháp

Linh San

VTC News - Các nhà hàng, cửa hàng và văn phòng dịch vụ lôi cuốn người Việt Nam từ khắp châu Âu và nhiều người Đức đến chợ Đồng Xuân ở quận Lichtenberg, Berlin nhưng đây lại được xem là một địa điểm nằm trong vùng xám giữa hợp pháp và bất hợp pháp. Xin bấm vào những links dưới đây để đọc bản tin:

- [Nhà hàng không được cấp phép tại chợ Đồng Xuân - chợ châu Á lớn nhất Berlin - vẫn tiếp tục hoạt động mặc dù bị phạt tiền nhiều lần](#)
- [Báo Đức viết về tình trạng 'không phép' ở Đồng Xuân - chợ lớn nhất của người Việt ở Berlin](#)

Nguy cơ hình thành một khu biệt lập bên lề xã hội

Trong khu chợ, biển hiệu quảng cáo cho những cửa hàng làm móng và phun xăm chói sáng. Ở ngay cửa hàng bên cạnh, áo, khăn tay và bồn cầu toilet xếp chất đống. Chợ Đồng Xuân Berlin ở đường Herzbergstraße của quận Lichtenberger là một trong những nơi lạ thường và kỳ quặc nhất ở Berlin.

Trên diện tích 165.000 m vuông, hàng nghìn gian hàng của người châu Á mọc lên, họ bán quần áo và nhiều loại hàng hóa rẻ tiền. Họ có các tiệm làm tóc, nơi bạn có thể cắt tóc với giá 7 euro, tiệm mát xa Trung Quốc - mặc dù hơi đau nhưng giúp chống đau lưng, và tiệm Nails, nơi bạn có thể làm móng tay, chân. Những người nhập cư từ Việt Nam, Trung Quốc, Pakistan, Ấn Độ và các quốc gia khác đã kinh doanh kiếm sống trong các nhà lồng chợ khổng lồ ở đây.

Một sự kiện được tổ chức trong khu chợ Đồng Xuân ở Berlin, Đức.

Chợ Đồng Xuân từ lâu trở thành một địa điểm hút khách du lịch của Berlin. Phần lớn du khách bị thu hút bởi các cửa hàng quần áo giá rẻ và những sạp hàng trái cây nhiệt đới phong phú. Rất nhiều nhà hàng ở chợ Đồng Xuân quảng cáo ẩm thực thuần túy Việt Nam. Các món ăn ở đây khác với những nhà hàng Việt Nam ở các quận khác của Berlin, nơi các món ăn đã được chế biến thích nghi với khẩu vị của Đức và chất lượng phục vụ khách hàng cao. Ở chợ Đồng

Xuân các món ăn có mùi vị thuần Việt hơn, nhưng khách hàng không được phục vụ niềm nở.

*Cửa hàng thực phẩm trong chợ Đồng Xuân. (Ảnh: Stil in Berlin)
Một sạp hàng rau bên trong khu chợ. (Ảnh: Stil in Berlin)*

Nhiều người Việt Nam từ khắp nước Đức và Đông Âu lại yêu thích những nhà hàng này, nhiều người tìm đến để thưởng thức những món ăn mang hương vị quê nhà. Do đó, Trung tâm Đồng Xuân đã trở thành một địa điểm thu hút người Việt Nam từ khắp châu Âu đổ về. Họ ăn ở đây, gặp gỡ đồng hương, ghé tới các tiệm làm

đẹp, mua sắm và cũng có thể tìm tới các văn phòng tư vấn thuế, thông dịch, bán vé máy bay. Tuy nhiên, ngày càng có nhiều người Việt Nam trưởng thành ở Đức cảm thấy xấu hổ về chợ Đồng Xuân. Tờ TAZ đã không tìm được ai sẵn sàng phát biểu về khu chợ này mà đồng ý để đăng tên đầy đủ trên báo. Một nữ sinh viên 22 tuổi nói:

- Ở đây luôn bẩn. Tôi thậm chí còn nhìn thấy những con vịt sống chạy quanh trong nhà bếp của nhà hàng - để chế biến các món vịt được tươi. Rõ ràng là vi phạm luật vệ sinh. Đó là lý do tại sao tôi xấu hổ khi khách du lịch đến đây nhìn thấy và cảm nhận người Việt Nam là như thế đấy". Cô ấy không muốn đưa tên mình lên báo vì "bố mẹ tôi có nhiều người quen ở đây. Bố mẹ sẽ bị rắc rối nếu tôi nói thế.

Một người Việt hiện là một nhà khoa học ở Đức cho rằng:

- Từ lâu tôi có quan điểm rằng việc mở chợ Đồng Xuân là một sai lầm lớn. Điều này đã không thúc đẩy hội nhập mà thúc đẩy việc thành hình một khu biệt lập bên lề xã hội.

Không được phép mở nhà hàng và bán lẻ.

Khi nói về khu chợ châu Á rộng lớn này, thì luôn luôn có ít nhất hai sự thể:

1. Đối với người chủ và khách hàng thì đó là nhà hàng, nhưng đối với chính quyền quận thì nó chỉ là căng tin. Bởi vì chợ Đồng Xuân nằm trong một khu vực công thương (Gewerbegebiet), nơi đây khi xưa từng là nhà máy VEB Elektrokohle. Theo luật quy hoạch, nhà hàng không được phép mở ở đây, chỉ được phép mở căng tin phục vụ nhân viên làm việc trong khu chợ này. Bà Birgit Monteiro (thuộc đảng SPD), Ủy viên hội đồng xây dựng quận Lichtenberg cho biết chính quyền quận đã không cấp thêm giấy phép mở căng tin cho khu chợ này. "*Mật độ các căng tin tại chợ Đồng Xuân hiện nay có lẽ là dày đặc nhất ở Berlin,*" bà Monteiro nói.

Nhu cầu của du khách và người dân là mua hàng giá rẻ. (Ảnh: Alamy)

Khách du lịch và người dân yêu thích mua sắm cuối tuần ở chợ Đồng Xuân. (Ảnh: Alamy)

2. Nhu cầu của khách du lịch và người dân là mua hàng giá rẻ, vì thế họ thích đi lướt qua khu chợ này, và đối với người dân địa phương đây là khu chợ đầu mối của họ, nhưng đối với chính quyền quận thì đó là một ngoại lệ trong một phạm vi nhỏ, vì các cửa hàng bán lẻ không được cấp phép hoạt động trong khu vực công thương này. Các cửa hàng tại đây ban đầu được đăng ký kinh doanh là bán buôn (bán sỉ). Đó là khi khu chợ này mở 16 năm trước, dần dần sự thay đổi diễn ra một cách âm thầm. Ngày nay, nhiều chủ cửa hàng rất vui khi một nửa doanh thu của họ là do bán lẻ.

Như là một trung tâm bán buôn (bán sỉ), chợ Đồng Xuân được phép mở cửa vào Chủ nhật hàng tuần. Nhưng trên thực tế cuối tuần lại thu hút lượng khách mua lẻ lớn, hơn nữa luật giờ giấc đóng cửa hàng không áp dụng nơi đây tạo ra sự cạnh tranh bất lợi cho các cửa hàng bán lẻ trong vùng lân cận.

Không được phép tổ chức các buổi hội họp.

Đối với người Việt thuộc thế hệ nhập cư thứ nhất từ khắp châu Âu, chợ Đồng Xuân là điểm gặp gỡ người Việt Nam với nhau. Các hội đồng hương gặp nhau ở đây vào cuối tuần. Những buổi hội họp tổ chức ở đây thường có hàng trăm người tham gia từ tiệc gia đình, cho tới kêu gọi đầu tư, quyên góp, cùng với đó là các buổi biểu diễn văn nghệ và lễ kỷ niệm. Trên thực tế, vì chợ Đồng Xuân nằm trong khu vực công thương (Gewerbegebiet) nên không được phép tổ chức các buổi hội họp.

Một nhà hàng lớn bên trong chợ Đồng Xuân.

Các buổi hội họp, kể cả tổ chức vào buổi tối, thường khiến giao thông ách tắc bởi nhiều khách tham dự, mà khu vực công thương không được thiết kế đáp ứng cho các sự kiện như này“, bà Birgit Monteiro -Ủy viên Hội đồng quận phụ trách xây dựng nói với tờ TAZ.

Ngoài ra, chính quyền lo ngại rằng, việc sử dụng để tổ chức các buổi hội họp văn hóa sẽ đẩy giá thuê nhà ở vùng này tăng cao và do đó các hãng xưởng sản xuất xung quanh đường Herzbergstraße không còn có thể trả nổi tiền thuê nhà. Với lý do này mà trong quá khứ chính quyền quận Lichtenberg đã từng cấm các nghệ sĩ ở Herzbergstraße mở một cơ sở hoạt động triển lãm nghệ thuật.

Chủ chợ Đồng Xuân không tuân thủ luật pháp Đức

Thêm vào đó, ông chủ chợ Đồng Xuân không tuân thủ đúng luật pháp Đức. Những người trong chính quyền quận từng biết đến chủ chợ Nguyễn Văn Hiền, một doanh nhân 61 tuổi, là người „đặt chuyện đã rồi“ và sau đó mới đặt đơn lên chính quyền quận xin giấy phép hợp pháp hóa. Hiền nhiên là ông ấy đã tính trước rằng chấp nhận nộp phạt cho việc xây dựng lậu và tiền phạt sẽ được tính vào giá cho thuê cửa hàng, theo TAZ. Ông Nguyễn Văn Hiền đã từ chối trả lời các câu hỏi của tờ TAZ.

Chợ Đồng Xuân ở Berlin chuyên bán hàng Việt Nam với 250 gian hàng trong đó hơn 60% là doanh nhân Việt, tiếp đến là người Trung Quốc, Ấn Độ, Thổ Nhĩ Kỳ, Pakistan, Ba Lan và cả người Đức. Về nhà lồng mới nhất (Halle 18) rộng 7.000 mét vuông thì cũng có hai sự kiện:

1. Một sự thật có thể được tìm thấy trên các trang tin tiếng Việt là nhà lồng này đã được khai trương vào tháng 5/2018. Ông chủ chợ đã có một bài phát biểu tại đây và nhà lồng này đã được cho thuê kín tất cả trong thời gian ngắn lúc đó và tại đây thường xuyên tổ chức các sự kiện lớn.
2. Sự kiện thứ hai là trong các hồ sơ của chính quyền quận: Chỉ được cấp giấy phép xây dựng nhà lồng, tức cái vỏ mà thôi mà chưa có giấy phép hoạt động. Sáu tháng sau khi khai trương, chính quyền quận trong một cuộc kiểm tra định kỳ mới phát giác ra rằng nhà lồng này đã được chia thành các cửa hàng riêng biệt và đang hoạt động kinh doanh tấp nập. “Vào thời điểm đó, thậm chí ông chủ chợ chưa nộp đơn xin giấy phép xây dựng các cửa hàng”, bà Monteiro - Ủy viên Hội đồng quận phụ trách xây dựng nói. Chủ chợ sau đó đã phải trả tiền phạt và nộp đơn xin giấy phép xây dựng. Tuy nhiên bà Monteiro cho biết rằng chính quyền cho phép nhà lồng này được tiếp tục hoạt động ngoại trừ các nhà hàng và tổ chức các buổi hội họp. Theo bà Monteiro, trên nguyên tắc kinh doanh nhà hàng không được cấp giấy phép hoạt động trong khu vực công thương. Mặc dù bị phạt tiền các chủ nhà hàng vẫn kéo dài thời gian cho đến khi họ thực sự đóng cửa.

Không được xây dựng nhà ở

Về chuyện xây dựng nhà ở gần khu chợ châu Á này, cũng có hai sự thật. Đối với chính quyền quận thì rõ ràng việc người lao động cư ngụ trong khu công thương là không được phép. Tuy nhiên, chủ chợ lại quảng bá kế hoạch xây dựng một phố châu Á với các tòa nhà chung cư ở đây. Và bởi vì theo quan điểm của chính quyền quận, chủ chợ không đặc biệt được coi là người tuân thủ pháp luật, nên chính quyền quận hiện đang kiểm tra mỗi một văn phòng, mỗi một cửa hàng trong chợ Đồng Xuân có đúng với bản vẽ kiến trúc hay không. "Họ

thậm chí đã đo cả những con ốc vít", một chủ cửa hàng nói với tờ TAZ. Người này vui mừng về sự kiểm tra này, bởi "rất cuộc cũng có người kiểm tra chủ chợ".

Báo Đức viết về tình trạng 'không phép' ở Đồng Xuân - chợ lớn nhất của người Việt ở Berlin. Theo báo Đức Neues-deutschland, trong khu Halle mới, thuộc quận Lichtenberg, Berlin có một số doanh nghiệp ở chợ Đồng Xuân bắt đầu hoạt động từ vài tháng nay mà chưa hề có giấy phép. Nhà hàng không được cấp phép tại chợ Đồng Xuân - chợ châu Á lớn nhất Berlin - vẫn tiếp tục hoạt động mặc dù bị phạt tiền nhiều lần: Theo nhật báo Đức Neues Deutschland (Nước Đức mới) số ra ngày 23/01/2019 viết rằng **bất chấp sự cấm đoán của chính quyền** quận Lichtenberg - Berlin, các nhà hàng, quán ăn và việc tổ chức các sự... (xin bấm vào hai links nơi đầu bài để đọc)

Linh San
(Nguồn: TAZ)